

תת"ע 98/07/16 - מדינת ישראל נגד ג'מיל אבו סווי

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים
תת"ע 98-07-16 מדינת ישראל נ' אבו סווי

בפני
כבוד השופטת שרית זוכוביצקי-אורי
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
ג'מיל אבו סווי

הנאשם

גזר דין

העבירה והעבר

הנאשם הודה והורשע בכתב אישום המייחס לו עבירות מיום 10.6.16 של נהיגה ללא רישיון תקף בניגוד לסעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 ונהיגה ברכב ללא ביטוח תקף בניגוד לסעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל - 1970.

הנאשם יליד 1980 בעל רישיון נהיגה משנת 2000.

רישיונו של הנאשם פקע ביום 16.7.06 כ-10 שנים לפני מועד ביצוע העבירות ומאז לא חודש.

לנאשם עבר תעבורתי מכביד הכולל 47 הרשעות תעבורה קודמות. שתי הרשעותיו האחרונות הינן מיום 28.11.13 בעבירות של נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע ונהיגה בפסילה בגין הושתו על הנאשם מאסר בפועל למשך 7 חודשים ומאסר מותנה של 6 חודשים למשך 3 שנים שהינו בר הפעלה בתיק זה. לנאשם 3 הרשעות קודמות בעבירה של נהיגה בזמן פסילה ובנהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, עבירות מהירות רבות, עבירה של נהיגה ברכב שנאסר לשימוש, עבירות של סטייה מנתיב, שתי עבירות של נהיגה משמאל לקו הפרדה רצוף ואי ציות לתמרורים.

לנאשם אין עבר פלילי.

טיעונים לעונש

עמוד 1

המאשימה בקשה להשית על הנאשם מאסר בפועל של 14 חודשים תוך הפעלת המאסר המותנה במצטבר, מאסר על תנאי של 8 חודשים למשך 3 שנים, פסילה בפועל שלא תפחת משנתיים, פסילה על תנאי וקנס.

לטענת המאשימה מדובר בנאשם הנשקפת ממנו מסוכנות רבה, המזלזל בחוק ובצווי בית המשפט השב ונוהג פעם אחר פעם חרף העובדה שרישיונו אינו בתוקף משנת 2006. לטענתה יש להחמיר עם הנאשם גם לאור כך שעושי המאסר שהושתו עליו בעבר והמאסר המותנה התלוי ועמד נגדו לא הרתיעו אותו מלשוב ולבצע את אותה עבירה.

לטענת המאשימה פגע הנאשם בערך שלטון החוק ובשלום הציבור כשעשה דין לעצמו ונהג ברישיון שאין לו תוקף שנים רבות וסיכן בכך את עצמו ואת המשתמשים בדרך. לטענתה לנוכח פקיעת הרישיון הארוכה יש להתייחס אליו כמי שלא הורשה לנהיגה מעולם.

ב"כ הנאשם ביקש מבית המשפט להסתפק בהטלת מאסר בעבודות שירות. לטענתו יש להתחשב בעובדה שהנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, בכך שלא הצטרפה לעבירת הנהיגה עבירה נוספת ובנסיבותיו האישיות של הנאשם. הנאשם אב ל- 6 ילדים, מפרנס יחיד ושומר מזה שנים על יציבות תעסוקתית. לטענתו אי חידוש הרישיון נובע מחובות ולאחרונה החל הנאשם בהליך פשיטת רגל שצפוי להביא לחידוש רישיונו ויש לראות בכך הליך שיקומי. עוד טען כי מאז שנת 2013 לא הורשע הנאשם בעבירה דומה ולא בצע עבירה דומה משנת 2016. לטענתו מאז הטלת התנאי בשנת 2013 חלפו 5 שנים אולם התנאי תקף בשל מועד ביצוע העבירה בתיק.

הממונה על עבודות שירות - מצא את הנאשם מתאים לריצוי עבודות שירות.

חומרת העבירה ומתחם הענישה

מי שנוהג ללא רישיון נהיגה מעולם מהווה סכנה ממשית ומוחשית לעוברי הדרך שכן לא הוכשר ולא הוסמך לנהיגה בכלי הרכב בו נהג. במצב זה כלי תחבורה עלול ברגע להפוך לכלי משחית כנגד כל משתמשי הדרך (רע"פ 3149/11 **רסאם נ' מדינת ישראל**, מיום 15.5.11).

מי שנוהג פעמים רבות ללא רישיון גם לאחר שהורשע בבית המשפט ואף נעדר ביטוח חובה לנהיגתו מעיד על עצמו כמי שמורא הדין אינו עליו. הדברים האמורים נכונים גם למי שנוהג ללא רישיון תקף משך שנים רבות.

כשירותו של הנאשם לנהוג לאחר זמן כה רב אכן מוטלת בספק, וכדברי כב' השופטת ד' ורד בתת"ע (ת"א) 908-05-11 **מדינת ישראל נ' רג'ואן**, מיום 23.1.12:

"נהיגה ללא רישיון תקף שפקע לפני שנים רבות אינה מגלמת אך ורק עבירה טכנית. לשם חידוש הרישיון על הנאשם לעבור מבחן מעשי ועיוני היות וההנחה היא כי נוכח הזמן הרב שחלף, ההכשרה לנהיגה שקיבל בעבר אינה עוד אפקטיבית."

וראו עוד פל' (רמ') 165/07 **מדינת ישראל נ' סולטן**, מיום 9.7.09 .

מתחם הענישה לעבירה של נהיגה ללא רישיון תקף כשמשיך הפקיעה ארוך ולעבירה של נהיגה ללא רישיון מעולם נע בין מאסר על תנאי למאסר בפועל עד שנה, תלוי בתדירות ביצוע העבירה, בשאלה אם המחדל הוסר ובנסיבות אישיות של הנאשם.

ברע"פ 8013/13 **מסעוד נ' מדינת ישראל** מיום 18.12.13, נדון ערעורו של נאשם בעל עבר מכביד שהורשע בנהיגה בפסילה, בנהיגה ללא רישיון שפקע בשנת 1999 ובנהיגה ללא ביטוח תקף. על הנאשם הושתו שנת מאסר בפועל, שנת מאסר על תנאי, פסילה בפועל ל-4 שנים ופסילה על תנאי ל-6 חודשים. הערעורים שהגיש הנאשם על חומרת הענישה הן בבית המשפט המחוזי והן בבית המשפט העליון נדחו.

בפסק דינו קבע כב' השופט סולברג כי רחמנות יתירה על מי שנוהג פעם אחר פעם ללא רישיון נהיגה היא אכזריות כלפי יתר עוברי הדרך:

"אדרבה, העונש שהוטל על המבקש אינו חמור, והריהו כורח הנסיבות, על מנת שהמבקש יפנים סוף סוף דבר פשוט וברור: אין לנהוג ללא רישיון נהיגה. המבקש נוהג משנת 1997, ומאז צבר לחובתו 28 הרשעות בעבירות תעבורה, מרביתן - בעבירות חמורות. מאז שנת 1999 - מזה 14 שנים - אין בידי המבקש רישיון נהיגה תקף; והוא בשלו, ממשיך בנהיגה, חרף שלילת רשיונו 6 פעמים לתקופה כוללת של 112 וחצי חודשים. נתתי דעתי על האמור בתסקיר שירות המבחן, אשר מצדיק מידה מסוימת של רחמים, אך בנסיבות הכוללות אין הצדקה להתערב בעונש שנקבע בגזר הדין של בית משפט השלום לתעבורה. המאסר לבטח יכביד ויקשה על המבקש, אב לשני ילדים קטנים... ברם, במעשיו ובמחדליו העיד המבקש על עצמו כימורא החוק אינו חלעליו. רחמנות יתרה כלפיו, כמוה כהתאכזרות אל הולכי רגל תמימי-דרך ואל שאר המשתמשים בכביש. אין הצדקה לחשפם לסכנת נפשות, וגם לא לנזקים כספיים הנובעים מן הקושי להיפרע ממי שגרם לפגיעה בתאונת דרכים כשאינו מחזיק ברשיון ואיננו מבוטח."

ברע"פ 5755/13 **עודה נ' מדינת ישראל**, מיום 13.11.13 נדון ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של נהיגה בפסילה, נהיגה ברישיון לא תקף משנת 1998, אי ציות להוראות שוטר, נהיגה ללא חגורת בטיחות ונהיגה ללא ביטוח. הנאשם בעל עבר תעבורתי הכולל 37 הרשעות קודמות ביניהן עבירות זהות ומעולם לא הושתו עליו מאסר על תנאי או מאסר בפועל. בית המשפט גזר על הנאשם מאסר בפועל של 8 חודשים, מאסר על תנאי של 7 חודשים ל-3 שנים, קנס בסך 1,500 ₪, פסילה למשך 81 חודשים, תוך הפעלת עונש פסילה על תנאי.

בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור וקבע כי על אף שהעונש מצוי במתחם הענישה ההולם היה מקום להתחשב בעובדה שבעבר הוטלו על הנאשם עונשים קלים יחסית. לכן גם אם יש הצדקה לחומרת הענישה יש לעשות כן באופן הדרגתי ואין מקום להשית מאסר בפועל. בית המשפט קיצר את תקופת המאסר למשך 6 חודשים שירוצו בעבודות

שירות, ותקופת הפסילה קוצרה ל- 65 חודשים. הערעור הנוסף שהגיש הנאשם על אורך תקופת הפסילה נדחה על-ידי בית המשפט העליון.

בעפ"ת 59357-06-16 **איליאסוב נ' מדינת ישראל**, מיום 2.8.16 נדון ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע למעלה מ- 6 חודשים, נהיגה ברכב שרישיונו פקע לתקופה של למעלה מ- 6 חודשים ונהיגה ללא ביטוח. על הנאשם הושטו 3 חודשי מאסר תוך הפעלת 6 חודשי מאסר על תנאי במצטבר, מאסר מותנה למשך 7 חודשים, פסילה למשך 8 חודשים, תוך הפעלת פסילה מותנית של 6 חודשים במצטבר, פסילה על תנאי, קנס והתחייבות. לנאשם עבר מכביד הכולל 15 הרשעות זהות לעבירה בה הורשע. בית המשפט התייחס לעיקרון ההדרגתיות בענישה ולעובדה שהנאשם מעולם לא ריצה עונש מאסר וקבל את הערעור באופן חלקי וקבע כי את יתרת תקופת המאסר ירצה הנאשם בעבודות שירות.

בעפ"ת (חי') 21722-04-16 **חסן נ' מדינת ישראל**, מיום 17.7.16 נדון ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע למעלה מ- 6 חודשים ובנהיגה ללא ביטוח. לנאשם הרשעות נוספות בעבירה דומה ואף הרשעה בעבירה של נהיגה בפסילה. כנגד הנאשם תלוי ועומד מאסר על תנאי של 6 חודשים בר הפעלה. על הנאשם הושטו 6 חודשי מאסר מאחורי סורג וברח שרוצו בחופף עם המאסר המותנה שהופעל, 6 חודשי מאסר על תנאי, פסילה של 29 חודשים כולל הפעלת פסילה מותנית בת 5 חודשים, פסילה על תנאי וקנס. נוכח התסקיר החיובי קיבל בית המשפט את הערעור באופן חלקי וקבע שששת חודשי המאסר בפועל ירוצו בעבודות שירות ובנוסף השית על הנאשם שנת מבחן.

בעפ"ת (י-ם) 41801-05-16 **פתיחה נ' מדינת ישראל**, מיום 6.7.16 נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בשתי עבירות של נהיגה כשרישיון נהיגתו פקע ולא חודש למשך יותר מ-10 שנים. למערער עבר מכביד ביותר הכולל 189 הרשעות קודמות ואין לחובתו מאסר מותנה בר הפעלה. על המערער הושטו 30 ימי מאסר בפועל, פסילה למשך 6 חודשים, פסילה על תנאי וקנס. יודגש כי במקרה זה הקל בית המשפט במידת מה בעונשו של הנאשם משום שמחמת טעות לא צורפו שני האישומים לתיקים אחרים שנגזר בהם דינו קודם לכן.

בתת"ע (ב"ש) 4503-07-13 **מדינת ישראל נ' גודה**, מיום 1.2.16, הורשע נאשם בעבירות של נהיגה כשרישיון נהיגתו פקע 3 שנים קודם לנהיגתו ובנהיגה ברכב ללא ביטוח. לנאשם עבר תעבורתי הכולל 16 הרשעות וביניהן נהיגה ללא רישיון בתוקף ועבירות נוספות. בית המשפט התחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם המחייבות אותו לטפל באשתו החולה ה זקוקה לטיפולים בבית החולים. שירות המבחן המליץ על ענישה שיקומית. בית המשפט קבל את ההמלצה השיקומית של שירות המבחן וגזר על הנאשם 6 חודשי מאסר על תנאי, 250 שעות של"צ, צו מבחן לשנה, פסילה של 10 חודשים, פסילה מותנית והתחייבות כספית.

בעפ"ת (ב"ש) 13767-06-15 **אבו קרעאן נ' מדינת ישראל**, מיום 6.7.15 הורשע הנאשם בשתי עבירות של נהיגה ללא רישיון שפקע 7 שנים קודם לכן ובנהיגה במהירות מופרזת. לנאשם 53 הרשעות קודמות ביניהן, בעבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה בפסילה ולחובתו אף עבר פלילי. במסגרת גזר הדין הופעלו מאסרים על תנאי שהיו ברי הפעלה.

בית המשפט גזר על הנאשם 11 חודשי מאסר בפועל תוך הפעלת מאסר מותנה של 6 חודשים במצטבר ו-36 חודשי פסילה בפועל תוך הפעלת 4 חודשי פסילה על תנאי במצטבר. כמו כן חולטה התחייבות כספית והוטל קנס בסך 2,000 ₪. ערעור הנאשם התקבל ונקבע כי יש להחמיר בענישה באופן הדרגתי ולכן היות ובגין הרשעתו הקודמת של הנאשם הושתו עליו 5 חודשי מאסר בפועל בלבד, אין לגזור עליו עונש כפול מזה הגם שהעונש מצוי במתחם הענישה ההולם. בית המשפט הפחית את תקופת המאסר ל- 9 חודשי מאסר בפועל ועונש המאסר על תנאי הופעל חלקו בחופף וחלקו במצטבר. סה"כ הושתו על הנאשם 13 חודשי מאסר בפועל. יתר רכיבי הענישה נותרו ללא שינוי.

בתת"ע (פ"ת) 1752-04-14 **מדינת ישראל נ' גרמה**, מיום 12.3.15 הורשע נאשם בעבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף שפקע 24 שנים קודם לנהיגתו ובנהיגה ללא ביטוח תקף. בית המשפט קבע כי היות ומשנת 2009 לא נרשמו לחובתו של הנאשם עבירות תעבורה, בהתחשב במצבו הבריאותי הקשה ובכך שממועד פקיעת רישיונו (1990) הוא בצע 4 עבירות תעבורה בלבד יש למקמו ברף הנמוך של מתחם הענישה.

בית המשפט השית על הנאשם 10 חודשי מאסר על תנאי, 12 חודשי פסילה בפועל, 12 חודשי פסילה על תנאי וקנס בסך 1,500 ₪.

בתת"ע (י-ם) 4336-12-13 **מדינת ישראל נ' עמראן**, מיום 8.7.14 הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף שפקע כשנתיים קודם לנהיגתו. לחובת הנאשם 16 הרשעות קודמות מתוכן אחת דומה שבוצעה שנה קודם לכן. בית המשפט התייחס למתחם הענישה כאשר מדובר בעבירה חוזרת:

"מתחם הענישה לגבי עבירה זו אכן נע בין מאסר על תנאי ועד מאסר בפועל למשך ימים או חודשים, אולם מי שנוהג פעם שניה ללא רישיון נהיגה בתוקף, אינו זכאי שיוחל עליו רף הענישה הנמוך, במיוחד שעה שהמחדל לא תוקן והסכנה מנהיגתו הבלתי מורשית בהעדר רישיון בתוקף בעינה עומדת".

בית המשפט השית על הנאשם 10 ימי מאסר בפועל, 4 חודשי מאסר על תנאי, פסילה של 3 חודשים, פסילה של 11 חודשים על תנאי למשך 3 שנים, קנס בסך 500 ₪ והתחייבות בסך 5,000 ₪.

העונש בתוך מתחם הענישה נקבע, בין היתר בשים לב לתקופת פקיעת הרישיון, להרשעות קודמות דומות ותדירותן. קריטריון רלוונטי נוסף הינו הדרגתיות הענישה. דהיינו יש לבחון מה העונשים שהושתו על הנאשם בעבר בגין מעשים דומים ולהענישו בהדרגתיות ביחס אליהם.

כאשר מדובר בנאשם שמעולם לא ריצה עונש מאסר וכשיש אינדיקציה לתהליך שיקומי יש נטייה להקל בעונש בדרך של עבודות שירות וכאשר מדובר במי שריצה עונשי מאסר אך אלו לא הרתיעוהו מקובל להשית עונש מאסר חמור יותר.

כשמדובר בעבירה חוזרת שבגינה אף תלוי ועומד עונש מאסר בר הפעלה נע העונש המוטל בין 6 חודשי מאסר בפועל ל- 24 חודשים, שיכול וחלקם או כולם יבוצעו בחופף עם הפעלת המאסר על תנאי. (ראו פ"ל (ת"א) 9929-08-13 **מדינת ישראל נ' שלום**, מיום 11.3.14).

על פי הפסיקה עונש הפסילה נע בין 3 חודשים ועד לפסילה של כשנתיים, פסילה על תנאי, קנס ולעיתים אף התחייבות צופה פני עתיד.

בבחינת העונש המתאים לנאשם על בית המשפט לשים לנגד עיניו את הסיכון בו נתון הציבור אם ישוב לנהוג ללא רישיון מעולם או ללא רישיון תקף שנים רבות כשכשירותו לנהוג מוטלת בספק ובהעדר ביטוח לנהיגתו ועליו להעביר מסר ברור וחד משמעי במיוחד לאלה השבים ונוהגים ללא רישיון תקף.

אמנם אין מי שרישיונו נפסל בשל מסוכנות נהיגתו כהרי מי שרישיונו פקע מטעמים טכניים ויש לו מיומנות בנהיגה. עם זאת הנטייה לטשטש מסוכנות העולה מנאשמים שאין ברשותם רישיון נהיגה תקף שנים רבות, תהא הסיבה אשר תהיה לכך, משדרת מסר פסול לפיו מי שנוהג ללא רישיון נהיגה כיון שרישיונו פקע בשל חובות אינה תופעה מסוכנת. ידע מי שאין ברשותו רישיון נהיגה בתוקף כי אסור לו לנהוג ללא סייג והקלות.

העונש המתאים לנאשם

הענישה היא לעולם אינדיוידואלית, ואף לאחר תיקון 113 לחוק העונשין שומה על בית המשפט להניח לצד מתחם הענישה המקובל את המקרה האינדיוידואלי שבפניו ולשקול מה יהיה העונש המתאים ואיזה שיקול הינו המרכזי וזאת בהתאם לנסיבותיו האישיות של הנאשם, עברו ונסיבות ביצוע העבירה.

מצאתי למקם את הנאשם ברף הבינוני-גבוה של מתחם הענישה וזאת לנוכח תדירות ביצוען של עבירות דומות המעידה על רצידיביזם והמסוכנות של הנאשם הנלמדת מכך שגם העונשים שהושתו עליו בעבר ובכלל זה עונשי המאסר שריצה אשר הוחמרו בהדרגה וכן עונש המאסר המותנה התלוי ועומד נגדו לא הרתיעו אותו מלשוב ולבצע את אותה עבירה.

הנאשם נהג ללא רישיון נהיגה תקף זו הפעם הרביעית. במעשיו פגע הנאשם בערכים המוגנים של שלטון החוק ושלווה הציבור.

העובדה שהנאשם החל לאחרונה שנים רבות לאחר שרישיונו פקע בהליך פשיטת רגל, שעשוי להוביל בשלב מסוים לחידוש הרישיון אין בו כדי להוכיח ראשיתו של הליך שיקום.

העובדה שהנאשם היה בעל רישיון בפועל למשך 6 שנים בלבד ומאז שנת 2006 לא חודש אכן מעלה חשש בדבר כשירותו לנהוג. העובדה שהנאשם אינו יכול לחדש רישיונו בשל חובות אין בה כדי להשפיע על כך שמדובר בנאשם מסוכן.

יחד עם זאת על פי עקרון ההדרגתיות בענישה והעובדה שהנאשם ריצה עד היום מאסר ממש אחד בן 7 חודשים לא אמצה את הדין עם הנאשם ולא אשית מאסר ארוך משנה. זאת אף בהתחשב בנסיבותיו האישיות.

לחומרה הבאתי בחשבון את עברו התעבורתי המכביד של הנאשם הכולל עבירות דומות, ואת העובדה שהעונשים שריצה בעבר וגם עונש המאסר על תנאי התלוי ועומד נגדו לא הרתיעוהו משלוב ולנהוג ללא רישיון תקף.

לקולה הבאתי בחשבון את מצבו הכלכלי ונסיבותיו האישיות ואת העובדה שהודה בהזדמנות הראשונה.

נוכח מצבו הכלכלי אמנע מהטלת קנס אך אטיל התחייבות כספית מרתיעה.

על יסוד טיעוני הצדדים והאמור לעיל, אני מטילה על הנאשם את העונשים הבאים:

1. אני מצווה על מאסרו של הנאשם בפועל למשך 8 חודשים.

2. אני מפעילה את עונש המאסר המותנה מתיק 527-10-12 מיום 28.11.13 באופן שחציו ירוצה בחופף וחציו במצטבר. סה"כ ירצה הנאשם 11 חודשי מאסר בפועל.

על הנאשם להתייבב לריצוי עונש המאסר בימ"ר ניצן אזור התעשייה הצפוני רמלה, ביום 10.2.19 בשעה 9:00 כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טל': 08-9787336, 08-9787377.

3. אני מצווה על מאסרו של הנאשם למשך 8 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, אם יעבור על הוראות סעיף 67 ו/או 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א-1961, שעניינם נהיגה בפסילת רישיון או נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף (למעט רישיון נהיגה שפקע מסוג ברירת משפט).

4. פסילה מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 24 חודשים. אין צורך בהפקדה. הפסילה תרוצה במצטבר לכל פסילה אחרת.

5. פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים, וזאת על תנאי למשך 3 שנים אם יעבור על הוראות סעיף 67 ו/או 10(א) לפקודת התעבורה תשכ"א-1961, שעניינם נהיגה בפסילת רישיון או נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף (למעט רישיון נהיגה שפקע מסוג ברירת משפט).

6. הנאשם יחתום היום על התחייבות על סך של ₪5,000, לפיה לא יעבור עבירות לפי סעיף 67 ו/או 10(א) לפקודת התעבורה תשכ"א-1961, שעניינם נהיגה בפסילת רישיון או נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף (למעט רישיון נהיגה שפקע מסוג ברירת משפט). למשך שנתיים שנים מהיום. לא יחתום ייאסר לתקופה של 10 ימים

נוספים שלא יצטברו לתקופת מאסר אחרת.

הודעה לנוכחים הזכות לערער על גזר הדין תוך 45 יום.

ניתן היום, ה' טבת תשע"ט, 13 דצמבר 2018, בנוכחות הצדדים.